

چرا کودتای انگلیسی ۲۸ مرداد، آمریکایی شد؟

۲۵ مرداد ۱۳۹۵ ساعت ۱۱:۰۷

انگلیسی ها به طراحی و تامین مالی کودتا کمک کردند، اما نقش نسبتا اندکی داشتند و تیم سیا به هنگام شکست کودتای اولیه، آن نقشه را کنار گذاشت.

جوان و تاریخ- اخبار تاریخی

کودتای ۲۸ مرداد با همه پیامدهای منفی که برای ملت و جامعه ایران داشت، یک معنای مهم نیز در نوع کنش ورزی خارجی کشور ما داشت. آن هم اینکه از این پس قرار بود آمریکایی ها جایگزین انگلیسی ها در سلطه و استعمار ایران شوند. این مسئله حتی در نوع طرح ریزی، چینش و اجرای کودتا به چشم می آمد. علاوه بر آنکه طرح اولیه کودتا توسط انگلیسی ها ریخته شد، آمریکایی ها آنگونه که خواستند کودتا را پیش بردند:

«دولت انگلستان نقش نسبتاً اندکی در کودتا ایفا کرد. اگر چه انگلیسی ها در ابتدا پیشنهاد کننده کودتا بودند، اما مقامات امریکایی پیش از آن اجرای یک کودتا را مدنظر قرار داده بودند؛ و شوق دولت آیزنهاور به اجرای کودتا نشان می دهد که این دولت بدون تشویق انگلیسی ها نیز احتمالاً بدین امر مبادرت می ورزید. انگلیسی ها به طراحی و تامین مالی کودتا کمک کردند، اما نقش نسبتاً اندکی داشتند و تیم سیا به هنگام شکست کودتای اولیه، آن نقشه را کنار گذاشت. سهم عمده انگلیسی ها در کودتا به اقدامات برادران رشیدیان مربوط می شود که دوشادوش تیم سیا در اجرای کودتا همکاری کردند و مشخصاً جمعیت‌هایی را سازمان داده در روز ۱۹ اوت به صحنه آوردند. اما به نظر نمی آید که نقش برادران رشیدیان در کودتا چندان مهمتر از نقش جلالی و کیوانی بوده باشد و آنان به هر حال بیش از آنکه تحت رهبری انگلستان عمل کنند، در آن زمان تحت رهبری امریکائیان بودند. بنابراین سهم انگلیسی ها در کودتا چندان اساسی به نظر نمی رسد، اگرچه انگلیسی ها قبل از کودتا تلاش زیادی برای تضعیف مصدق به عمل آوردند.»^۱

۱- مارک گازیوروسکی و مالکوم برن، مصدق و کودتا، ترجمه: علی مرشدی زاد، تهران، قاصدسرا، ۱۳۸۴، ص ۲۸۶

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۳۲۹۵۱/چرا-کودتای-۲۸-انگلیسی-کودتای-چرا/۳۲۹۵۱>